

Politické zabezpečení přesunu t.d. na velkou vzdálenost

Tanková divize se bude v počátečním období přesunovat z míst stálých posádek nebo z poplachových prostorů směrem ke státní hranici s cílem odrazit agresora nebo podle situace k zasazení do sražení. Jde v každém případě o přesun pod úhrozou nepřítele. Jejím úkolem bude rychle se přesunout a dosáhnout pohotovosti k zasazení do sražení.

Zkušenosti z druhé světové války a ze cvičení ukazují, že uskutečnění přesunu je závislý na stupni úhrozy nepřítele, vlastnostech terénu v pásmu přesunu, počtu a stavu cest, výkonnosti bojových a dopravních prostředků, fyzických schopností a vyškolení řidičů a dovedností velitelů a štábů organizovat a vést. Určitý a ne malý význam má i správně organizovaná a vedená stranickopolitická práce.

Tato probíhá prakticky ve třech obdobích

- při organizaci přesunu, kdy vojska jsou v posádkách nebo v poplachových prostorech,

- během přesunu,

- po dosažení prostoru soustředění nebo výchozího prostoru k útoku.

Hlavní zaměření a formy činnosti stranickopolitického orgánu při organizaci přesunu bude určovat vojenskopolitická situace, stanovený úkol a čas, který budou mít útvary na přípravu přesunu.

Než obdrží divize rozkaz k přesunu bude dokončovat bojovou pohotovost buď ve stálých posádkách, nebo v poplachových prostorech. V této době budou všechny útvary vykonávat činnost podle předem připravených plánů tj. i podle plánu politického zabezpečení k dosažení bojové pohotovosti.

Nemůžeme vyloučit možnost, že divize obdrží rozkaz k přesunu ještě ve stálých posádkách.

Stranickopolitické orgány zaměřují svou činnost na takové úkoly jako

- důkladné seznámení se s obdrženým úkolem a v důsledku toho stanovení na co soustředit hlavní pozornost při své práci,

- zpracování nutných dokumentů k řízení politické práce,

- sběr údajů, které potřebuje velitel k rozhodnutí,

- stanovení úkolů velitelům, politickým pracovníkům a stranickému a mládežnickému aktivu,

- přímou práci s důstojníky a vojáky.

Velmi důležitý je rozbor obdrženého úkolu. Podkladem pro organizaci práce je záměr velitele a pokyny nadřízeného stranickopolitického orgánu. Musí být jasný cíl přesunu, jeho charakter, stupeň obtížnosti a možnosti vlastních útvarů. Důležité bude též zhodnotit nálady vojáků vzhledem k vojenskopolitickému

tické situaci, poměr civilního obyvatelstva k vojskům v pásmu přesunu, doplnění stranickopolitického orgánu a technické prostředky propagandy. Výsledkem této práce má být

- stanovení hlavního zaměření a jednotlivých úkolů pro bezprostřední práci s důstojníky a vojáky,

- jako podklad veliteli k rozhodnutí připravit závěry z hodnocení morálního politického stavu vojsk a civilního obyvatelstva v pásmu předpokládaného přesunu,

- rozpočet času k realizaci předpokládaných opatření a plánu kontroly v útvarech a jednotkách,

- určení způsobu předání podřízeným stranickopolitickým orgánům.

V tomto údobí jde v podstatě o zpracování plánu stranickopolitické práce. Důležité je, aby nezabral mnoho času, aby zůstalo co nejvíce času na politickovojenskou práci u vojsk. Vyplynou-li z rozhodnutí nové úkoly pro stranickopolitické orgány, zahrneme je dodatečně do plánu činnosti. O rozmístění sil a prostředků politického oddělení rozhodujeme zpravidla až po vyhlášení rozhodnutí velitele, kdy je již jasné uskupení vojsk za přesunu a kde chceme zaměřit hlavní úsilí v politické práci.

Při organizaci přesunu je důležité stanovit hlavní zaměření stranickopolitické práce podřízeným orgánům a seznámit s úkolem stranický a mládežnický aktiv. Zkušenosti ukazují, že v tomto směru máme více možností. Můžeme např. poslat písemné nařízení. Tento způsob je výhodnější použít tehdy, má-li divize dostatek času na organizaci přesunu, protože zpracování nařízení, přepsání na stroji a doručení trvá poměrně dlouho. Další způsob je, že důstojníci politického oddělení předají nařízení přímo v jednotkách. Nařízení můžeme také předat prostředky spojení. V tom případě musí politické oddělení zpracovat tabulku signálů. I přes určité potíže, tento způsob se ukázal jako výhodný. Nařízení můžeme poslat také po směrových důstojnících nebo zástupcům velitelů pro politické věci, kteří byli povoláni do štábu divize.

Při přípravě přesunu bude politická práce soustředěna na takové problémy jako

- objasnění vojenskopolitické situace,

- vysvětlení cíle a významu přesunu,

- zajištění vysoké přesunové morálky a bezpečnosti jízdy,

- dodržování zásad bojového chování,

- vysvětlení správného chování vůči civilnímu obyvatelstvu,

- správnou přípravu bojové a dopravní techniky,

- mobilizování vojáků k rozhodné činnosti při nově vzniklé situaci.

Politická práce musí být úzce spojena s realizací úkolů vševojenských a musí zahrnovat tato konkrétní opatření:

- instruktáž stranického a mládežnického aktivu a upřesnění jim úkolů při organizaci a za přesunu,

- informace velitelům jak zaměřit politickou práci s vojáky,

- seznámit vojáky s jejich úkoly, objasnit jejich místo v plnění celkového úkolu jednotky (útvary). Přitom dodržujeme zásadu, že vojákům povíme jen tolik, co potřebují nutně vědět k plnění úkolu. Proto informaci přizpůsobujeme konkrétnímu stupni velení,

- popularizování jednotlivých vojáků, vzorných obsluh a jednotek,

- rozdělení propagačních materiálů — letáků, hesel, bleskovek, brožur atd. Vhodné jsou též informace a rady vojákům a řidičům k překonávání zamořeného terénu, lesních závalů, při přípravě vozů k překonávání vodních překážek, atp.,

- organizace poslechu důležitých zpráv z rozhlasu, prohlášení stranických a státních orgánů apod.

Je důležité se soustředit na nejzajímavější jednotky při plnění úkolu — ne průzkumné jednotky, předsunuté odděly, pořádkovou službu a velitele proudů a vozidel, kteří mohou mít značný podíl na zdárném průběhu přesunu.

Za přesunu můžeme stranickopolitickou práci organizovat ve výchozích místech, regulačních čarách, na přepravách, v místech krátkých a delších odpočinků. V příhodných momentech i v jednotlivých vozech. Formy působení budou různé a to podle konkrétní situace. Nejčastěji půjde o

- krátké instruktáže pro politické pracovníky, velitele jednotek, předsedy strany a aktivisty,

- krátké shromáždění velitelů a řidičů vozů, příslušníků pořádkové služby a některých speciálních jednotek k rozboru nedostatků během přesunu, k objasnění dalších úkolů a k předání některých důležitých informací,

- individuální práce politických pracovníků, stranického a mládežnického aktivu s vojsky, informace o vojenskopolitické situaci a situaci vlastních vojsk,

- čtení letáků, bleskovek a rozbor jiných propagačních materiálů.

Za krátkých zastávek je vhodné rozvést tisk, propagační materiál, krátce

informovat vojska, rozebrat postřehnuté nedostatky za přesunu a mobilizovat vojáky k jejich odstranění. Bude též vhodné předat dobré zkušenosti od jiných jednotek.

Účinná práce politických pracovníků za přesunu bude záležet na jejich správném rozmístění a vybavení technickými prostředky propagandy v bojové sestavě vojsk. Uvádíme příklad možného rozmístění:

a) u útvarů

— instruktor propagandy a vedoucí klubu s propagačním vozem může jet uprostřed plukovního proudu,

— organizační instruktor spolu s předsedou strany jede s hlavní částí bojového uskupení pluku,

— týlový instruktor jede s opravářskou rotou,

— instruktor mládeže — podle potřeby s tankovou nebo ženijní rotou v předvoji pluku (též s průzkumem nebo pořádkovou četou),

b) z politického oddělení divize

— 2—3 důstojníci (např. starší organizační instruktor, instruktor pro mládež, instruktor propagandy) spolu s propagačním zařízením jedou na ose č. 1 v jednotkách předvoje,

— 2 důstojníci (např. starší instruktor propagandy a starší instruktor pro ZO) s vysílacím zařízením (vysílačkou) na ose č. 2 rovněž v jednotkách předvoje,

— důstojníci z výboru strany (např. předseda výboru instruktor pro ZO, instruktor kulturně osvětový) spolu s politickým klubem jedou s kontrolním VS,

— náčelník PO (ev. organizační instruktor nebo určený důstojník) jedou v terénním osobním voze podle konkrétní situace zařazení na nejdůležitějším místě,

— důstojníci PO (za vedení zástupce náčelníka PO) spolu s prostředky PO (štabní autobus, rozhlas, pohyblivá výdejna propagačních materiálů apod.) jedou spolu s VS (v uskupení štabu).

Rozmístění v bojovém uskupení jim musí umožnit:

— politicky pracovat přímo s vojáky během přesunu, zvláště za krátkých a delších odpočinků a na přepravištích přes vodní toky,

— poskytnout pomoc orgánům pořádkové služby při průjezdu většími osadami a městy a při práci s civilním obyvatelstvem,

— politicky působit při překonávání zamořeného terénu a při dezaktivaci,

— rychle zasáhnout do prostoru úderu ZHN s cílem zjistit situaci a pomoci v likvidaci následků úderu,

— sbírat údaje o průběhu přesunu, náladách vojáků a civilního obyvatelstva, o lidech, kteří se vyznamenali atd.

Samozřejmě cílem přesunu bude organizovaně zahájit boj s nepřitelem. Pro to již při organizaci přesunu musíme se zaměřit na **přípravu vojáků na boj s nepřítelem**. Dosažený prostor soustředění po přesunu může být zároveň výchozím prostorem k zasazení do boje. Tato situace bude vyžadovat zvláště intenzivní politickou práci, zaměřenou na rychlé doplnění zásob paliva, proviantu, munice a na opravu poškozené bojové a dopravní techniky. A zvláště důležité bude vysvětlit vojskům nový bojový úkol.

Zároveň však bude nutné zhodnotit přesun a popularizovat vojáky, osádky, čety a velitele, kteří se vyznamenali a dovedli projevit iniciativu a rozhodnost. Důležitým úkolem bude též navázat kontakt s civilním obyvatelstvem v novém prostoru, zhodnocení jeho nálad a stanovení zásad postoje vůči němu.

Je třeba soustředit pozornost na boj proti ideologické diverzi všeho druhu, seznámit vojáky se zásadami činnosti nepřitele a popularizovat účinné způsoby boje proti němu, např. ničení jeho tanků, protitankových prostředků atd.

Politická práce musí být podřízena úkolu, abychom jak nejlépe připravili jednotky k boji a tyto dovedly projevit odvahu, mužnost a iniciativu v boji.

I při přesunech musí projevit politické orgány velkou operativnost v organizaci politické práce a účinnou dovednost. Výměna zkušeností z této práce má jistě i praktický význam.

Upraveno z polského tisku